

Dokument Charty 77 č. 1/1987

SLOVO KE SPOLUOBČANŮM

Když před deseti lety vznikla a do veřejného života vstoupila Charta 77, jevila se mnohým jako skupina snů. Její ideály se sice těšily obecným sympatiím a respektu, málokdo však věřil, že se lze v jejich duchu účinně angažovat uprostřed rozdrobené a apatické společnosti a tváří v tvář moci, která potlačuje jakoukoli důraznější kritiku.

Deset let, které nás od vzniku Charty 77 dělí, přineslo však mnoho změn. Mění se společnost, mění se pomalu i politické ovzduší v naší zemi, mění se leccos i v mezinárodním měřítku. Nejsou to sice změny zásadní, ale jsou to změny viditelné a jsou to někdy i změny k lepšímu. Na jejich pozadí i hodnoty, které Charta 77 připomněla a o něž se zasazuje, získávají nový význam. Dnešní doba je aktualizuje, boj o ně se dnes už nezdá tak nereálný. Život sám se opět hlásí o slovo a stále zřetelněji vyjevuje, co potřebuje k tomu, aby se mohl rozvíjet a čelit svému ohrožení.

Uvědomujíc si tento posun, obracíme se v den desátého výročí vzniku našeho společenství ke všem svým spoluobčanům s výzvou, aby pochopili historické možnosti této chvíle a aby jich využili k prospěchu našich národů.

I představitelé moci v naší zemi se občas hlásí k demokracii, spravedlnosti, veřejné kontrole svého výkonu. Bývají to ovšem jen prázdná slova, za nimiž se skrývá diktátorská svévole, a proto si společnost zvykla nebrat je vážně. V poslední době se však zdá, že alespoň v některých těchto projevech se odráží vědomí, že změny jsou nutné. Neplodná strnulost současného politického a hospodářského systému, zaostávání za vyspělými státy, mezi něž jsme dříve patřili, nedostatečné uspokojování mnohých potřeb a požadavků, to vše je stále zřetelnější, doléhá stále tíživěji na každodenní život lidí a probouzí touhu po změně. Dokonce i směr této změny je po všech dosavadních zkušenostech zřejmý. Je to větší demokracie. Velké rozdíly jsou pochopitelné v představách o tom, co to konkrétně znamená, totiž jakým směrem jít, jak rychle a kam až.

At' už jsou na to názory jakékoli, jedno je jasné: Vykročení k větší demokracii by pro naše národy nebylo krokem do neznáma. Máme se o co opřít, máme své vlastní demokratické tradice. Už první československý prezident spojoval náš stát s ideou demokratické samosprávy a sociální spravedlnosti. Jiným způsobem tyto ideje ožily po druhé světové válce. V radikálně nové vnitřní i mezinárodní situaci se pak významné demokratizační impulsy a projekty objevily znovu v šedesátých letech.

Nenabízíme a nikomu nevnučujeme nějaké definitivní a jednoznačné hodnocení těch či oněch historických dějů nebo činů. Vybízíme jen k nepředpojaté diskusi o nich a k hledání skutečných poučení, která si z nich dnes možno vzít. Zároveň si však myslíme, že spory o minulost by neměly odvádět mysl společnosti od živých otázek přítomnosti. Na demokratické tradice nejlépe navážeme, když se pokusíme dobrých předpokladů, které se ve vědomí našich národů vytvořily, využít vskutku původně. To znamená bez předsudků, nezatažení ideologickými a prestižními ohledy, s porozuměním dnešní situaci, s vnímáním

OBSAH č. 1/1987

Slovo ke spoluobčanům <i>Dokument Charty 77 č. 1/1987</i>	1
Charta a režim po deseti letech <i>Zdeněk Mlynář</i>	4
Střídání a životopisy mluvčích Charty 77	6
Prohlášení pro tisk <i>Pavel Kohout, Z. Mlynář, J. Němec</i>	7
Willy Brandt k výročí Charty 77	7
Naděje a varování na prahu 1987 <i>Zdenek Hejzlar</i>	8
Paradoxy Jana Fojtíka <i>Jiří Dienstbier</i>	9
Jaro je ve vzduchu? <i>Dalimil</i>	13
Sacharov <i>František Janouch</i>	14
Blahopřání Charty 77 Andreji Sacharovovi	15
O čem Rudé právo nepíše <i>Z. H.</i>	15
Uvést helsinské dohody v život <i>Evr. síť pro dialog Východ-Západ</i>	18
A Marx kapituluje před soukromým podnikáním <i>Alb. Jacoviello</i>	21
Potřebujeme přestavbu ekonomického systému <i>Vladimír Kadlec</i>	22
Pro ekonomiku není samospráva jedinou alternativou <i>Zd. Sulc</i>	23
Časopis „Osteuropa-Info“	25
Zpráva pro primátora (interní úřední materiál)	26
A ještě k stavu životního prostředí v Praze <i>-žp-</i>	28
Problematická věž <i>Pražan</i>	29
Černobyl a naše zdraví <i>-n-</i>	30
Zemřela Truda Sekaninová <i>Karel Kyncl</i>	31
Gertruda (báseň) <i>Marie Valachová</i>	32
Dějiny, kampaně a národní sebevědomí <i>Petr Pithart</i>	33
Pootevřené oko J. Bagára na neznámou zemi <i>Ivan Pjaff</i>	37
Jestě k 30. výročí maďarské revoluce <i>Karel Bartošek</i>	38
Mezinárodní masarykovská konference v Londýně	41
Východisko a možnosti politické reformy v SSSR <i>Zdeněk Mlynář</i>	42
O zdrojích nezávislosti našich aktivit <i>Eva Kantůrková</i>	45
Odpověď Václava Havla dopisovatelce AFP o článku Rudého práva	48
Několik rad anglické vládě <i>Ludvík Vaculík</i>	48
Vývoj v tr. věci Jazzové sekce; z dalších Sdělení VONS	49
Rozsudek nad praž. katolickým samizdatem <i>VONS č. 596</i>	50
Na obranu Jana Dusa <i>Jan Kozlík a další signatáři dopisu</i>	51
Petr Pospíchal ve vazbě <i>VONS č. 602</i>	52
Petr Obšil odsouzen za odmítání vojenské služby <i>VONS č. 604</i>	52
Připad Ervina Motla a společníků <i>VONS č. 605</i>	52
Ital. komunistický list k vypovězení A. Tarquiniho <i>L'Unita</i>	53
Nové myšlení <i>Milan Šimečka</i>	54
Souhrnné sdělení o případech VONS k 1. 12. 1986.	56
Rozhovor s Józefem Piniórem, aktivistou Solidarity <i>INFOCH</i>	65
Dopis našim milým představitelům <i>Josef Donášel</i>	67
Lidská práva a politická revoluce <i>Petr Uhl</i>	68
K životnímu jubileu Vlasty Chramostové <i>Dok. Charty 77 č. 31/86</i>	74
Naším herečkám <i>Ludvík Vaculík</i>	75
Divadlo na život a na smrt <i>Martin Palouš</i>	76
K Hrabalovým „Prolukám“ <i>Milan Šimečka</i>	78
Zemřel historik J. W. Brügel	78
„Soudruh Gérard“ — hrdina i oběť <i>Ivo Fleischmann</i>	79
Slovo k několika písničkářům <i>Josef Maxa</i>	79
Cena Jaroslava Seiferta <i>František Janouch</i>	80
Knihy o křesťanské morálce <i>František Kautman</i>	81
Verše Iriny Ratušinské	85
Knihy z nakladatelství INDEX a Sixty-eight Publishers	87
Kartárka a krásný Teodor <i>Olga Sulcová</i>	88
Poodhalené tajemství stříbrného plátna (z materiálů Čs. filmu)	91
Třikrát je skoro moc <i>Jiří Ruml</i>	95

LISTY řídí Jiří Pelikán s redakčním kruhem (Dušan Havlíček, Zdenek Hejzlar, Milán Horáček, Vladimír Horský, František Janouch, Cyril John, Karel Kaplan, Jiří Kosta, Karel Kyncl, A. J. Liehm, Zdeněk Mlynář, Adolf Müller, Josef Pokštefl, Michal Reiman, Milan Schulz, Radoslav Selucký, Ota Šik, Vladimír Tosek, Ruth Tosková). Redaktor časopisu Vladimír Tosek. LISTY jsou dvoměsíčník určený především čtenářům v Československu. Přečtete a předejte známým!

V ZAHRAŇICÍCH je roční předplatné

DM 25,— (nebo ekvivalent v jiné valutě) pro Evropu;

DM 30,— pro USA, Kanadu, Izrael a další zámořské země (letecky);

DM 35,— pro Austrálii, N. Zéland, Jižní Afriku a Latinskou Ameriku (letecky).

PŘEDPLATNÉ a PŘÍSPĚVKY na tiskový fond (nikoli objednávky!) posílejte pouze na: LISTY, Postscheckamt München 112 76-802.

OBJEDNÁVKY časopisu a ostatní korespondenci (nikoli peníze!) posílejte pouze na adresu redakce: LISTY, Via del Corso 57, 00186 Roma.